

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حیطه اختصاصی

آزمون استخدامی آموزش پرورش

گروه آموزشی فتحی استخدام

ماهین

انتشارات

سرشناسه: فتحی، زهرا، ۱۳۷۷
عنوان و نام پدیدآورندگان: معلم یار (حیطه اختصاصی)/زهرا فتحی؛ ویراستار ریحانه خورسندی.

مشخصات نشر: تهران، ماهلین، ۱۴۰۳

مشخصات ظاهری: ۳۹۳ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۷۷۷-۴-۷ : ۶۰۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: آزمون‌های استخدامی - ایران

Employment tests -- Iran

استخدام دولتی - ایران - آزمون‌ها

Civil service-- Iran-- Examinations

آموزش و پرورش - ایران - آزمون‌ها

Educational tests and measurements-- Iran

رده بندی کنگره: JQ ۱۷۸۶

شماره کتابشناسی ملی: ۹۶۷۲۸۵۴

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

ماهلین
انتشارات

ناشر: ماهلین

عنوان کتاب: معلم یار (حیطه اختصاصی)

مؤلف: زهرا فتحی

تایپ و صفحه آرایی: انتشارات ماهلین

مصحح: علی مرجبی

ویراستار: ریحانه خورسندی

گرافیکست: فهیمه رئیسی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

مقدمه ناشر

😊 سالم به روی ماهتون

صدای من رو از آسمان نشر ایران می شنوید ، از ماهلین...
از ماهی که هدفش نوری نو برای توسعه ی دبیر هست ✨

ماهلین به نقل از مارک تواین میگه

بیست سال بعد شما از کارهایی که انجام نداده‌اید ناراحت می‌شوید نه کارهایی که انجام داده‌اید،
پس طناب قایق‌تان را از ساحل بازکنید و از ساحل امن خود به سوی آب‌های آزاد
برانید و خطر کنید. جستجو کنید، رویا بسازید و کشف کنید.

👉 اگه خواستی با ماهلین در ارتباط باشی و ستاره پر نور ما باشی

شماره تماس

📞 ۰۹۱۲۴۴۹۰۶۲۵

☎ ۰۲۱۶۶۰۹۱۲۴۱

آدرس پیج و کانال تلگرام

📷 📩 Mahlin_books

انتشار

فهیمة رئیسی

🌟📖 ماهلین | ماه آسمان نشر ایران

مقدمه مؤلف

با سپاس و شکر گزاری از پروردگار قادر متعال، که توان و توفیق داد که این اثر علمی و آموزشی را به داوطلبان آزمون استخدامی، دانش پژوهان تلاشگر ایران عزیز تقدیم داریم. این اثر برای داوطلبان آزمون استخدامی آموزش و پرورش و معلمان فعلی و آتی تالیف شده است، با توجه به اینکه منابع آزمون های استخدامی بشدت حجیم و زمان بر است در حال حاضر تهیه این اثر به شما داوطلبان عزیز کمک می کند در زمان محدود مطالب مهم را فراگیرید.

چند نکته پیرامون مطالعه کتاب:

- ۱- پیش از شروع به مطالعه دقیق، یک نگاه اجمالی به کل دروس بیندازید تا یک آمادگی ذهنی کسب نمایید و هنگام مطالعه مجدد مطالب را بهتر یاد بگیرید.
 - ۲- پس از بررسی اجمالی، به مطالعه دقیق هر فصل پردازید و به طور فعال بخوانید و هنگام مطالعه نکته برداری و علامت گذاری نکات برجسته را داشته باشید.
 - ۳- مرور، شاه کلید تثبیت مطالب در حافظه شما می باشد از این اصل مهم غافل نشوید و هر چه بیشتر موارد مطالعه شده را مرور نمایید.
 - ۴- تست زدن از مباحث مطالعه شده شما را برای روز آزمون آماده می کند لذا لازم است پس از مطالعه اصولی، تست زنی را انجام دهید.
 - ۵- برنامه ریزی مطالعاتی مناسب و شخصی سازی شده به شما در تسریع روند تان کمک خواهد کرد، از آن غافل نشوید.
- تذکر:** درس رشد و اختلالات یادگیری به تازگی به منابع آزمون های استخدامی اضافه شده و توضیحاتی درباره منابع و فصول مورد تاکید در دفترچه آزمون استخدامی ۱۴۰۲ تشریح نشده با این حال آکادمی فتحی استخدام از چندین منبع معتبر این دو درس را برای شما تلخیص کرده است اما لازم است داوطلبان عزیز حتما پیگیر صفحه ما در اینستاگرام باشند تا هر گونه خبر مبنی بر تغییر یا اصلاح و اضافه منابع را دریافت و به روز مطالعه نمایند.

با آرزوی موفقیت
آکادمی فتحی استخدام

۱۶۱ سنجش و اندازه گیری

- ۱۶۲ فصل اول تعریف اصطلاحات
- ۱۶۵ فصل دوم مقیاس های اندازه گیری
- ۱۷۰ فصل سوم دسته بندی ارزشیابی ها
- ۱۷۴ فصل چهارم سنجش عملکردی
- ۱۷۸ فصل پنجم سنجش با استفاده از کار پوشه
- ۱۸۱ فصل ششم سنجش مشاهده ای
- ۱۸۷ فصل هفتم سنجش رفتاری
- ۱۹۰ فصل هشتم سنجش عاطفی

۱۹۵ رشد و اختلالات یادگیری

روانشناسی رشد

- ۱۹۶ فصل اول کلیات روانشناسی رشد
- ۱۹۹ فصل دوم نظریه های روان تحلیل گری
- ۲۰۶ فصل سوم نظریه های شناختی
- ۲۱۷ فصل چهارم نظریه های بافتی
- ۲۲۳ فصل پنجم نظریه رفتار گرایی
- ۲۲۸ فصل ششم نظریه های نمو یافتی
- ۲۳۴ فصل هفتم نظریه های بازی و تقلید
- ۲۳۹ فصل هشتم نوبواگی و نوبوایی (دوسال اول زندگی)
- ۲۵۵ فصل نهم اوایل کودکی (۲ تا ۳ سالگی)
- ۲۶۴ فصل دهم اواسط کودکی (۳ تا ۶ سالگی)
- ۲۷۲ فصل یازدهم دوران نوجوانی

۷ روانشناسی تربیتی

- ۸ فصل اول یادگیری، آموزش و روانشناسی پرورشی
- ۱۱ فصل دوم پژوهش در روانشناسی
- ۱۳ فصل سوم نظریه رشد شناختی
- ۱۸ فصل چهارم نظریه های رشد شناختی ویگوتسکی و برونر
- ۲۳ فصل پنجم نظریه های یادگیری رفتاری پاولف، تئودریک و اسکینر
- ۲۹ فصل ششم نظریه های یادگیری شناختی گشتالت، آزیل و بندورا
- ۳۷ فصل هفتم نظریه های یادگیری شناختی خبرپردازی نظام یاد
- ۴۴ فصل هشتم نظریه های یادگیری سازنده گرای
- ۴۷ فصل نهم انگیزش در یادگیری
- ۵۳ فصل دهم سبک های یادگیری و تفکر
- ۵۸ فصل یازدهم راهبردهای یادگیری و مطالعه شناخت و فراشناخت
- ۶۲ فصل دوازدهم هوش
- ۶۶ فصل سیزدهم تفکر مفهوم سازی و قاعده آموزی
- ۶۹ فصل چهاردهم تفکر، حل مسئله، تفکر انتقادی و آفرینندگی
- ۷۳ فصل پانزدهم مفهوم تربیت
- ۷۵ فصل شانزدهم مربی کیست
- ۷۷ فصل هفدهم روش تربیتی اسلام
- ۸۰ فصل هجدهم ارزیابی و شناسایی

۸۳ فنون تدریس

- ۸۴ فصل اول مبانی نظری یادگیری
- ۹۰ فصل دوم مبانی نظری تدریس
- ۹۷ فصل سوم ارتباط
- ۱۰۵ فصل چهارم مدیریت کلاس درس
- ۱۱۱ فصل پنجم هدف های آموزشی
- ۱۱۷ فصل ششم طراحی آموزشی
- ۱۲۶ فصل هفتم روش های تنظیم برنامه درسی
- ۱۲۹ فصل هشتم روش های تدریس مبتنی بر انتقال مستقیم
- ۱۴۰ فصل نهم روش های تدریس مبتنی بر تعامل
- ۱۵۱ فصل دهم روش های تدریس مسئله محور
- ۱۵۶ فصل یازدهم روش های آموزش انفرادی

سند تحول بنیادین

- ۳۶۵ کلیات **فصل اول**
- ۳۶۸ بیانیه ارزش ها **فصل دوم**
- ۳۷۰ بیانیه مأموریت **فصل سوم**
- ۳۷۱ چشم انداز **فصل چهارم**
- ۳۷۳ هدف های کلان **فصل پنجم**
- ۳۷۴ راهبردهای کلان **فصل ششم**
- ۳۷۶ هدف های عملیاتی و راهکارها **فصل هفتم**
- ۳۸۸ چارچوب نهادی و نظام اجرایی **فصل هشتم**

سیاست های کلی

- ۳۹۰

رشد و اختلالات یادگیری

اختلالات یادگیری

- ۲۸۵ تاریخچه و تعریف اختلالات یادگیری **فصل اول**
- ۲۸۹ گروه بندی و مراحل تشخیص کودکان با اختلالات یادگیری **فصل دوم**
- ۳۰۱ روش های ترمیمی و آموزشی **فصل سوم**

اسناد و قوانین بالا دستی

آیین نامه اجرایی

- ۳۲۰ کلیات **فصل اول**
- ۳۲۶ راهبری و مدیریت **فصل دوم**
- ۳۳۹ مقررات دانش آموزی **فصل سوم**
- ۳۵۱ برنامه درسی و پژوهش **فصل چهارم**
- ۳۵۴ بهداشت، سلامت، فضا، تجهیزات و فناوری ایمنی **فصل پنجم**
- ۳۵۷ امور مالی **فصل ششم**
- ۳۶۰ انتخاب، انتصاب و به گماری **فصل هفتم**
- ۳۶۲ سایر موارد **فصل هشتم**

فهرست

بخش اول

روانشناسی تربیتی

ماہلین
انتشارات

بخش ۱ : تعریف، موضوع و روش‌های پژوهش روان‌شناسی پرورشی

فصل ۱ :

یادگیری، آموزش و روانشناسی پرورشی

تعریف یادگیری

- به فرایند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتاری که حاصل تجربه است، گفته می‌شود. هر نوع یادگیری به تغییر می‌انجامد، اما هر نوع تغییری یادگیری به حساب نمی‌آید.
- تنها از طریق مراجعه به رفتار آشکار فرد می‌توان از یادگیری اطلاع حاصل کرد. رفتار به اعمال و حرکات مختلف درونی و بیرونی فرد گفته می‌شود. رفتارها به دو دسته رفتارهای آشکار و نهان تقسیم می‌شوند. رفتار آشکار به اعمالی که مستقیماً قابل مشاهده هستند مثل صحبت کردن؛ نوشتن؛ راه رفتن گفته می‌شود و رفتار نهان به اعمال درونی فرد که به طور مستقیم قابل مشاهده نیستند مانند تفکر، تخیل و مانند اینها گفته می‌شود.

تفاوت رفتار با عملکرد:

- رفتار به هرگونه عمل شخص گفته می‌شود ولی عملکرد به نتیجه عمل فرد اشاره می‌کند که در ارزشیابی از یادگیری او مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- عملکرد همان محصول یادگیری است ما با مشاهده تغییرات حاصل در عملکرد شخص استنباط می‌کنیم که در او یادگیری اتفاق افتاده است.

تفاوت بین یادگیری و عملکرد:

- تفاوت بین دانستن چگونه انجام دادن کاری و انجام دادن آن کار است. عملکرد فرد از عوامل مختلفی چون انگیزش و هیجان، شرایط محیطی؛ خستگی و بیماری تأثیر می‌پذیرد. پس با توجه به این عوامل عملکرد فرد ممکن است همیشه شاخص نسبتاً درستی از یادگیری او نباشد. پیر شدن؛ رشد کردن؛ بالغ شدن؛ عوامل انگیزشی؛ انطباق حسی؛ خستگی و مصرف داروها یادگیری به حساب نمی‌آیند.

تفاوت بین یادگیری و تفکر:

- تفکر هم محصول یادگیری است و هم جزو تجاربی به حساب می‌آید که به یادگیری می‌انجامد. ما در گذشته تفکر را آموخته‌ایم اکنون نیز از طریق تفکر بسیاری از نکته‌ها را می‌آموزیم.

تعریف آموزش:

به فعالیت‌های حرفه‌ای معلم آموزش گفته می‌شود. براون و اتکینس (۱۹۹۱) آموزش را به عنوان فراهم آوردن فرصت‌هایی برای اینکه دانش‌آموزان یاد بگیرند تعریف کرده‌اند.

آموزش به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که با هدف آسان ساختن یادگیری از سوی آموزگار و معلم طرح ریزی می‌شود و بین آموزگار و یک یا چند یادگیرنده به صورت کنش متقابل جریان می‌یابد. یادگیری فعالیتی است که از سمت یادگیرنده انجام می‌گیرد و خود او در شکل‌گیری آن دخالت مستقیم دارد و نقش معلم صرفاً فراهم آوردن شرایطی است که یادگیری را آسان می‌سازد. بهترین ملاک اثر بخشی معلمی هدایت یادگیری دانش‌آموزان است.

یادگیری یک فرایند درونی و آموزش نسبت به یادگیری جنبه بیرونی دارد.

آموزش در مقایسه با تدریس

آموزش علاوه بر فعالیت‌های کلاسی معلم که در حضور شاگردان انجام می‌شود. فعالیت‌های پیش از رفتن به کلاس یعنی طراحی آموزش و فعالیت‌های مربوط به طراحی و اجرای ارزشیابی را نیز شامل می‌شود.

اما تدریس به فعالیت‌های کلاسی معلم که در حضور دانش‌آموزان و دانش‌جویان و غالباً به صورت کلامی انجام می‌گیرد گفته می‌شود.

تعریف‌های دیگر تدریس:

مجموع اعمالی که به قصد کمک به ایجاد یادگیری از سوی معلم انجام می‌شود.

کوشش‌های بین فردی برای کمک به یادگیرندگان در کسب دانش، فراگیری مهارت‌ها و درک توانمندی‌های خود.

تدریس بخشی از آموزش است اما تمامی آن نیست تدریس وابسته به معلم است اما آموزش بدون معلم هم صورت می‌گیرد.

تعریف پرورش

پرورش به جریان یا فرایندی منظم و مستمر گفته می‌شود که هدف آن هدایت رشد جسمانی و روانی یا به طور کلی هدایت رشد همه جانبه شخصیت پرورش یابندگان و شکوفایی استعداد آن‌ها است.

پرورش و کارآموزی

کارآموزی یعنی گسترش نگرش، دانش و مهارت و الگوهای رفتاری مورد نیاز یک فرد برای انجام عملکرد مناسب در یک تکلیف یا شغل معین است.

تعریف و موضوع روانشناسی پرورشی

روانشناسی پرورشی و روانشناسی تربیتی شاخه‌ای از علم روانشناسی است که هدف آن کمک به پرورش کاران در برخورد درست با مسائل آموزش و پرورش است. روانشناسی پرورشی عمدتاً به مطالعه ویژگی‌های یادگیرندگان، یادگیری و آموزش می‌پردازد.

مجموعه دانش‌های حرفه‌ای معلمان

▼ عبارتند از: دانش محتوای درس، دانش آموزشگری، دانش مربوط به یادگیرندگان و دانش مربوط به یادگیری.

- **دانش محتوای درس:** منظور شناخت و تسلط معلم بر موضوعی است که درس می‌دهد.
- **دانش آموزشگری:** دانش چگونه ارائه دادن مطالب به راه‌هایی است که برای یادگیرندگان قابل درک باشد، و نیز دانش اینکه چه چیزی موجب آسان و سخت شدن موضوع‌های مختلف برای یادگیری می‌شود.
- **دانش مربوط به یادگیرندگان:** معلمان موفق نیاز دارند دانش‌آموزان خود را از لحاظ رشد و توانایی شناختی بشناسند.
- **دانش مربوط به یادگیری:** این دانش به معلم کمک می‌کند تا شرایط، ماهیت، روش‌ها و فنون یادگیری را بفهمد و در بهتر یادگرفتن مطالب به یادگیرندگان خود کمک نماید.

فصل ۲:

پژوهش در روانشناسی پرورشی

پژوهش توصیفی

منظور از پژوهش توصیفی پژوهشی است که در آن موقعیت و رویدادها صرفاً توصیف شوند با انجام این پژوهش می‌توانیم ویژگی‌های دانش‌آموزان، دانش‌جویمان، معلمان و آموزشگاه‌ها را مورد مطالعه قرار بدهیم و درباره اینکه چه وضعی دارند و شرایط فعلی آن‌ها چگونه است به نتایجی دست‌یابیم.

در پژوهش توصیفی از آزمون، پرسشنامه و مصاحبه و مشاهده استفاده می‌شود.

● **مورد پژوهی:** در روش مورد پژوهی یا مطالعه موردی یک شخص یا یک موقعیت عمیقاً مورد بررسی قرار می‌گیرد.

● **مطالعات موردی** غالباً زمانی به کار می‌روند که شرایط ویژه زندگی یک فرد را به دلایل عملی و اخلاقی نمی‌توان تکرار کرد.

● **بررسی میدانی:** منظور از بررسی میدانی یا پژوهش در میدان آن نوع از پژوهش است که در موقعیت‌های طبیعی مثل شرایط واقعی کلاس درس صورت می‌پذیرد و از فنون مشاهده طبیعی استفاده می‌شود. **برای مثال:** پژوهشگر به عنوان عضوی از کلاس درس به فعالیت می‌پردازد تا از دیدگاه معلم و شاگردان درک بهتری از امور کسب کند.

● **قوم نگاری:** روشی است که به منظور بررسی عمیق ویژگی‌های یک گروه از مردم به کار می‌رود. هدف قوم نگاری این است که اطلاعات جامعی درباره مسئله یا موضوع مورد مطالعه جمع‌آوری شود به این منظور که توصیف کامل و درک عمیقی از آن فراهم آید. در این روش از مشاهده طبیعی و مصاحبه استفاده می‌شود.

پژوهش کیفی

منظور از این پژوهش نوعی پژوهش است که در آن کوشش به عمل می‌آید تا پدیده‌های پیچیده‌ی پرورشی به صورت کل‌گرایانه توصیف شود.

پژوهش همبستگی

رابطه‌ی میان دو یا چند متغیر تعیین می‌شود و رابطه بین متغیرها با یک ضریب عددی به نام ضریب همبستگی نشان داده می‌شود. که در آن از داده‌های غیر عددی مانند گزارش‌های کلامی، اسناد کتبی، تصاویر و نمودارها استفاده می‌شود تا به کمک آنها جنبه‌های مختلف موضوع مورد مطالعه معرفی شوند.

پژوهش آزمایشگاهی

به کمک پژوهش آزمایشگاهی علاوه بر توصیف و پیش‌بینی به رابطه علت و معلولی بین امور نیز پی می‌بریم. دقیق و معتبرترین نوع پژوهش در آموزش و یادگیری، آزمایش است. در انجام پژوهش آزمایشگاهی کوشش به عمل می‌آید تا نشان داده شود که دستکاری یا ایجاد تغییر در یک متغیر در متغیر دیگر نیز تغییر ایجاد می‌کند.

● **پژوهش آزمایشی تک‌آزمودنی:** پژوهش‌های گروهی عموماً به طرح‌های آزمایشی گروهی شهرت دارند و پژوهش‌های انفرادی طرح‌های آزمایشی تک‌آزمودنی نامیده می‌شوند. پژوهش تک‌آزمودنی معمولاً در شرایطی که مشکل آموزشی یک مشکل منحصر به فرد است و پیدا کردن تعداد زیادی افراد مشابه برای تقسیم آنها به گروه‌های آموزشی و گواه امکان پذیر نیست به کار می‌رود.

اقدام پژوهی

نوعی پژوهش کاربردی است که برای حل کردن مشکلات ویژه مربوط به کلاس درس یا آموزشگاه توسط معلمان، مدیران یا سایر پرورش‌کاران طراحی و اجرا می‌شود. مراحل انجام پژوهش در روانشناسی پرورشی عبارتند از: طرح سوال، بیان فرضیه، جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل داده‌ها و وضع قانون و نظریه.

نظریه علمی

به یک بیان کلی تشکیل یافته از چندین قانون و اصل گفته می‌شود.

ماهلین
انتشارات